

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา	นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เจ้าของ	สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
บรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดลวิวัฒน์ แสนโสม
อาจารย์ ดร. วาริวรรณ ศิริวานิชย์
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อินทรหนองไผ่
รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเหิม
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยเชื้อ
รองศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา แสงเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทชุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เตียววิเศษ
รองศาสตราจารย์ ดร. งามนุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พุ่มปั้นคำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศินี สราญฤทธิชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดัง
อาจารย์ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ สายใจ คำทะเนตร
อาจารย์ กัลยารัตน์ คาคสนิห
อาจารย์ เบญจพร จิตติญาณวิโรจน์
อาจารย์ สุรัสวดี พนมแก่น
นางสาว ภาณุมาศ หาญสุริย์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
สำนักงานสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>

Email: jnatned@gmail.com

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการแพทย์และความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ขอเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ ฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใด ๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร. ปิยะรัตน์ นิลอัยยกา	15. รศ.วีณา อิศรางกูร ณ อยุธยา
2. ดร.เกื้อพันธุ์ กลั่นการ	16. ผศ.ดร. เกศรา เสงงาม
3. รศ.ดร.วลัยพร นันทศุภวัฒน์	17. ดร.น้ำอ้อย ภัคดีวงศ์
4. รศ.ดร. เอี่ยมพร ทองกระจา	18. รศ. วีณา อิศรางกูร ณ อยุธยา
5. ผศ.ดร. กชพร สิงห์หล้า	19. ผศ.ดร. สมเสาวนุช จมูศรี
6. ผศ.ดร. นิลุบล รุจิประเสริฐ	20. รศ. เพชรไสว ลิมตระกูล
7. รศ.ดร. สุวรรณ บัญยละเอียด	21. รศ.ดร.ประสพสุข ศรีแสนปาง
8. รศ.ดร.บำเพ็ญจิต แสงชาติ	22. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ธีรานุตร
9. ดร.จุฬารักษ์ ตั้งภักดี	23. ผศ.ดร.ลัษวี ปิยะบัณฑิตกุล
10. ผศ.ดร. หทัยชนก บัวเจริญ	24. ดร. ดารารัตน รองเมือง
11. รศ. อำพน ศรีรักษา	25. รศ.ดร.จอนผะจง เพ็งจาด
12. ผศ.ดร. วิไล เกิดผล	26. ผศ.ดร. ศรีเมือง พลัฏฐ์
13. ผศ.ดร. นงลักษณ์ เมธากาญจนศักดิ์	27. ผศ.ดร. จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร
14. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ	28. รศ.วิภาพร วรหาญ

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		5
บทความวิชาการ		
❖ การนำนโยบายระบบสุขภาพอำเภอไปปฏิบัติภายใต้แนวคิดการสาธารณสุขมูลฐาน	นิทรา กิจธีระวุฒิวงษ์ วุฒิชัย จริยา	6
รายงานวิจัย		
❖ ประสิทธิภาพการมีอากร กลวิธีการจัดการ และผลลัพธ์การจัดการอาการของระบบประสาทส่วนปลายส่วนล่างเสื่อมในผู้ป่วยเบาหวาน	ธีราภรณ์ บุญล้อม อภิญญา ศิริพิทยาคุณกิจ นิโรบล กนกสุนทรรัตน์	16
❖ ประสิทธิภาพการมีอากร วิธีการจัดการ และผลลัพธ์การจัดการเกี่ยวกับอาการไม่พึงประสงค์จากยาต้านไวรัสที่มีประสิทธิภาพสูงในผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์	เมธาวี ราชพิมาย พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ บัวหลวง สำแดงฤทธิ์	26
❖ เปรียบเทียบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเอดส์ที่มีผลลัพธ์ทางคลินิกดีและไม่ดี	ภาวินี ช่วยบุญ นิภา กิมสูงเนิน อำภาพร นามวงศ์พรหม	35
❖ อุปสรรคของมารดาในการมีส่วนร่วมดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะวิกฤตตามการรับรู้ของมารดาและของพยาบาล	กมลไย ศรีวิชา พรรณรัตน์ แสงเพิ่ม ทัศนีย์ ประสพกิตติคุณ	43
❖ ปัจจัยทำนายการรับรู้ความไม่เพียงพอของน้านมแม่ในมารดาวัยรุ่น	นรินทร์ทิพย์ อนันตกุลณธี วรณนา พาหุพัฒนกร นิตยา สิ้นสุกใส พฤทธิส จันทรประภาพร	52
❖ ความชุกของการปวดหลังในพยาบาลแม่และเด็ก	จันทร์ธรา สมตัว สุนิสา ชายเกลี้ยง	62
❖ ปัจจัยร่วมทำนายพฤติกรรมพยาบาลเอื้ออาทรผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลในวิชาชีพปฏิบัติการพยาบาล	มยุรี ลีทองอิน สิริมาศ ปิยะวัฒนพงศ์	70
❖ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกที่มีภาวะโภชนาการแตกต่างกัน	ศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์ นิทรา กิจธีระวุฒิวงษ์ ชวลิต วโรตมรังสิมันต์	80
❖ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริการพยาบาลในหน่วยตรวจผู้ป่วยนอกนรีเวช โรงพยาบาลสังกัดมหาวิทยาลัย	ปรวพรรณ วิทย์วรานุกุล บัวหลวง สำแดงฤทธิ์	91
❖ ผลของโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อพฤติกรรมสุขภาพ น้าหนัก และภาวะสุขภาพ ในผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อม	สุภาณี แสงกระจ่าง น้าอ้อย ภักดิ์วงศ์ วารินทร์ บินโฮเซ็น	101
❖ ผลของโปรแกรมการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมสุขภาพและระดับความดันโลหิตในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ	ชนิษฐา สารีพล ปัทมา สุริต	110
❖ ผลการใช้อุปกรณ์ดัดแปลงเพื่อการพ่นยาแบบฝอยละอองต่อปริมาณของเหลวที่เหลือค้างในกระเปาะพ่นยาและระยะเวลาที่ใช้ในการพ่นยาในเด็กอายุ 1-5 ปีที่เป็นโรคหืด	อุไรวรรณ สร้อยอุดม เสริมศรี สันตติ เรณู พุกบุญมี	117

สารบัญ

❖ ศึกษาการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลในการเสริมพลังอำนาจในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด	อุบล จ้วงพานิช จุรีพร อุบุญเรือง จันทร์ภาพร ลุนลุด อาทิตยา ประนัตสุดจำ	126
❖ การควบคุมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วม	สมจิต แคนสีแก้ว เกศินี สราญฤทธิ์ชัย วิจิตรา เสนา อรุณณี ใจเที่ยง	135
❖ การพัฒนาแบบวัดความตั้งใจในการเลิกใช้ยาเสพติดในผู้ติดยาเสพติดหญิง	นันท์ชัตต์สันท์ สกุลพงศ์ อรพินทร์ ชูชม ณัฐสุดา เต็มพันธ์	144
❖ ความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชน	วรารัตน์ ศรีจันทร์ บุญใจ ศรีสถิตนรากร	152
❖ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติในการหย่าเครื่องช่วยหายใจต่อความสำเร็จของการหย่าเครื่องช่วยหายใจและระยะเวลาในการหย่าเครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยวิกฤติที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ	ปัทมิตา ปานเฟื่อง อัมภพร นามวงศ์พรหม น้ำอ้อย ภักดีวงศ์	159
❖ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์หัวใจสิริกิติ์ ภาควิทยาศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ประภัสสร ขจรพิพัฒน์ มาริสา ไกรฤกษ์	168
❖ ปัจจัยทำนายระดับความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจใน 10 ปีข้างหน้าของผู้สูบบุหรี่ชายชนบท	ทิพวรรณ แก้วบางพุด จอม สุวรรณโณ ลัดดา เกียมวงศ์	174
❖ การพัฒนาระบบการพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคหัดในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	สุชาดา เสดพันธ์ วีระนุช มยุเรศ นันท์ทวดี ใจหาญ สิริณาด ขาบุญเรือง พัชรี พรหมสูงวงศ์	185

อื่น ๆ

- ❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
- ❖ ใบแจ้งความลงโฆษณา
- ❖ อัตราค่าโฆษณา
- ❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร
- ❖ โฆษณา

Unบรรณาธิการ

เรียนสมาชิกวารสาร พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้จัดทำวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ภายใต้ชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses' Association of Thailand North-Eastern Division)” เผยแพร่ต่อเนื่องมาเป็นเวลา 33 ปี จากปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนของประเด็นการนำเสนอองค์ความรู้ต่อสังคม เพื่อพัฒนาวารสารสู่ฐานดัชนีอ้างอิงและเผยแพร่ในระดับสากล และพัฒนาสมาคมฯ ให้เป็นศูนย์ประสานเครือข่ายพยาบาลในอาเซียน มาถึง ปี พ.ศ. 2557 สมาคมฯ จึงได้เปลี่ยนชื่อวารสารเป็น วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)

เล่มนี้เป็นฉบับที่ 3 ปีที่ 33 เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2558 มีพยาบาลจากสถาบันการศึกษาและสถานบริการสุขภาพทุกระดับตติยภูมิ ทุตติยภูมิ และปฐมภูมิ ทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล แนวปฏิบัติทางการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล การศึกษาพยาบาล และการดูแลสุขภาพ มาเผยแพร่ในฉบับนี้ 20 เรื่องที่มีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย ได้แก่ การวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อประเมินอาการ วิธีการจัดการอาการ และผลลัพธ์การจัดการในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ การส่งเสริมสุขภาพมารดาทารก เด็กระยะวิกฤต กลุ่มมารดาวัยรุ่น การวิจัยเชิงวิเคราะห์เพื่อทำนายหรืออธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การดูแลกลุ่มผู้สูงอายุ การเจ็บป่วยของพยาบาล การวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินผลโปรแกรมการพยาบาลที่พัฒนาขึ้น ในการดูแลผู้ป่วยข้อเสื่อม ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง เด็กโรคหืด ผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัด และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการควบคุมการสูบบุหรี่ การตั้งใจเลิกสารเสพติด การพยาบาลเรื่องช่วยเหลือใจในผู้ป่วยวิกฤต รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของพยาบาลด้านภาวะผู้นำ ซึ่งมีความเข้มข้นในเนื้อหาทางการพยาบาลและระเบียบวิธีวิจัย น่าสนใจนำไปพัฒนาการพยาบาลและการดูแลสุขภาพต่อไป

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในนามเจ้าของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาล จึงขอเรียนเชิญทุกท่านอ่านและสมัครเป็นสมาชิก ส่งผลงานมาเผยแพร่ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพ และขอความกรุณาส่งต่อให้เพื่อนและพี่น้องของเราได้อ่านอย่างทั่วถึงนะคะ เนื้อหาสิ่งอื่นใด คือ เชิญทุกท่านเสริมความเข้มแข็งให้วารสารได้รับความนิยม และช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเครือข่ายการดำเนินงานวารสารจะเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลสู่การทำงานที่มีคุณภาพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้มาตรฐานการพยาบาลสากลต่อไป

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ